

Učiteljski Tovariš.

Glasiilo avstrijskega jugoslovanskega učiteljstva.

Vsebina: Poziv. — Šolske razmere na Štajerskem. — Učiteljski shod. — Naše razmere. — Prikrajševanje učiteljevih dohodkov. — Dopisi. — Društveni vestnik. — Vestnik. — Listnica uredništva. — Uradni razpisi učiteljskih služeb. — Cenjenim naročnikom! — Spomini na Zagreb. — Splošna navodila v odvracjanje jetike. — Učiteljem-čebelarjem in šolskim vodstvom!

Poziv.

Vsak delavec je vreden svojega plačila. — To je star pregovor, ki se ga tudi drže vsi stanovi. Res so morali nekateri dolgo trkati, da se jim je odprlo in dalo, česar so zahtevali, a zgodilo se je vendarle. — Naš stan tudi trka in trka, a ne odpre se mu. Ne prosimo ko sitni berači, ampak prosimo pošteno zaslužnega plačila za svoje koristno in pretežavno delovanje.

To svojo zahtevo bočemo o Veliki noči na vsa usta javno povedati na učiteljskem shodu v Ljubljani vsem onim, ki so poklicani, da nam pomagajo. Shod bo popolnoma nepolitičen. Razpravljalo se bo le o našem gmotnem stanju, ki ga čuti vsak enako, bodisi katerekoli narodnosti ali stranke.

Da bo pa ta naš shod časten, je sveta dolžnost vsakega učitelja (učiteljice), da se ga gotovo udeleži.

Posebno pa pozivljamo slavna okrajna učiteljska društva, da delujejo z vso vnemo, ki jo stvar zasluži, pri svojih članih na to, da se udeleži shoda vse kranjsko učiteljstvo. Na svidenje v polnem številu na shodu!

Pripravljalni odbor za sklicanje učiteljskega shoda.

Šolske razmere na Štajerskem.

Evo vam kričečega dokaza, kako po mačehovsko se postopa s spodnještajerskimi Slovenci na polju šolstva! Celjska okolica plačuje blizu 59.130 K direktnega davka na leto. Od tega dobiva deželna 45% doklade v znesku 26.108 K. Dobri dve tretjini teh doklad plačujejo slovenski kmetje. In za ves ta denar jim vzdržuje deželna vlada eno celo petrazrednico za 400 dečkov.

Prepotrebno dekliško šolo pa si morajo Slovenci sami vzdrževati že celo četrtoletje! — Celih petindvajset let že nosijo breme za šolo, za katero bi morala v zmislu zakonov skrbeti vlada!

Ničesar drugega ne dobivajo Slovenci celjske okolice za onih letnih 26.108 K na dokladah; pač pa se vzdržujejo iz tega njihovega denarja meščanske šole — za nasprotnike.

„Domovina“ priobčuje znamenit članek, v katerem iz-
vaja, da bi bil smrten greh, ako bi Slovenci celjske okolice še nadalje nosili rečeno bremo za vlado. Rajši naj si za ta denar osnujejo meščansko šolo. In katoliško podporno društvo, ki je dosedaj pomagalo šolskim sestram vzdrževati uvodoma omenjeno dekliško šolo, je istim že odpovedalo svojo podporo. Nevarnost je torej, da 400 učenk iz celjske okolice ostane brez šolskega pouka.

In kako slabo je preskrbljeno s prostori za deško šolo, katero vzdržuje deželna vlada, priča na pr. okolnost, da je v II. razred stlačenih 70, v III. celo 96, v IV. 62 otrok. A vlada se ne gane, da bi pospešila stavbo nove šole in da bi šolo razširila v šestrazrednico, oziroma v sedemrazrednico.

„Domovina“ apostrofuje namestnika v Gradcu:

„In Vi, gospod c. kr. namestnik, kaj pravite k temu? Skoro bode 440 učenk v celjski okolici brez šolskega pouka in okolo 400 učencev se mora potikati v za življenje nevarnih šolskih prostorih?!“

Celjski list proglašja vlado odgovorno za vse posledice, ako ljudstvo začne dajati duška svoji nevolji zaradi takih razmer, ter zaključuje:

„Če se nam pa zgoraj ne bi hotelo ustreči, potem nam morate sami pritrditi, da nimamo iz Gradca ničesar pričakovati, da je torej popolnoma opravičen naš klic: „Proč od Gradca!“ Naše državne poslance pa prosimo, da bodo skrbeli za to, da bodo ta naš klic čuli tudi na Dunaju...“

Učiteljski shod.

Kranjsko učiteljstvo namerava sklicati stanovski shod, ker so razmere, v katerih živi, postale neznosne. Najboljši dokaz temu je dejstvo, da zapuščajajo učiteljski stan člani, ki jih bo slovenski narod še jako pogrešal. Vrzeli v naših vrstah prihajajo vedno večje, in bridko bo to občutilo v kratkem času naše ljudstvo. Nič ne bo slovenskemu narodu pomagala tolažba, da „ostane denar v kasi“. Ne le lastna korist, ampak tudi ljubezen do naroda nareknjeta učiteljstvu, da to visoko povzdigne glas za izboljšanje svojega gmotnega stanja. Naj li mari svojim kolegom branimo, da drug za drugim zapuščajajo ta važen stan? Ne, tako brezsrčni pač nečemo biti, a nespametni bi bili oni, ki bi nas slušali. Prav ravnajo naši kolege, da si iščejo manj grenkega kruha.